24üncü Sene | Cumartesi 7 Mart 1931 | No.—2397

Karagöz

Abone:
Türkiye için seneliği 3 liradır
Ecnebi memleketler için dolar kabul edilir.

Müdür ve Başmuharriri
Orhan Seyfi
Müessisi Ali Fuat Bey merhum

İdarehanesi:
İstanbul Vilâyeti karşısındaki hususî daire: Telefon: İstanbul: 413

Nushası 3 Kuruş | Cumartesi, Çarşamba günleri çıkar | Nushası 3 Kuruş

Bazı şeylerden muamele vergisi kalkıyor.

Karagöz – Ha şöyle! Yerli mallarımızdan bu vergiyi kaldırırsak mal ucuzlar, satış artar, millet para kazanır. Haydi hayırlısı!

Meclis degişiyor!

Meb'usluk tahsisatı (500) liradan (350) ye indirildi.

Gazi babamız milletin hakikî dertlerini dinlemek ve asıl dileklerini anlamak için memlekette uzun bir seyahata çıkmıştı. Her tarafta halkla konuştu, ahalinin şikâyetlerini bir baba gibi dinledi, dileklerini sordu. Bu seyahattan dönünce hemen Halk fırkasını topladı. Milletin arzusunu yerine getirecek yeni kararlar vermek için şimdiki Meclisin fesih edilerek yeniden intihap yapılmasını teklif etti. Millet vekilleri bu teklifi alkışlarla kabul ettiler. Meb'usluk tahsisatı (350) liraya indirildi. Yeni Meclis mayısta işe başlıyacaktır.

Bu memleketin asıl efendisi halktır. Halk ne isterse o olur. Millet Meclisindeki Halk fırkası azaları da bu yeni intihabı alkışlarla kabul etmekle halkın arzusuna na kadar hürmet etmiş olduklarını göstermiş oldular. İşallah yeni Meclis vatana büyük hizmetler edecektir.

Millet için çalışanlar berhurdar olsunlar!

MUHAVERE

Hacıyvat — Üç aydan fazla bir zamandanberi memleketin her tarafını gezip halkla konuşan Gazi babamız Ankara'ya gelir gelmez yeniden meb'us intihabına karar verildi. Acaba şikâyetler çoğaldı da ondan mı yeni intihap yapılıyor?

Karagöz — Gazi babamızın dediği gibi asırlarca ihmal edilen bu memlekette elbette şikâyet edilecek bir çok şeyler vardır, fakat yeni intihabın asıl sebebi bu değildir, maksat yapılacak yeni tedbirlerde milletin de reyini almaktır.

H — Eski meb'uslardan bir çoğu değişecek deniyor, doğru mu acaba?

K — İdarî işlerde memlekete hizmet edecek olanlar bu sefer meb'us olmıyacaklar. Elbette bazı yeni meb'uslarda intihap edilecek. Fakat şimdiden kimin meb'us olup kimin olmıyacağı belli değildir. Maksat hizmet değil mi? Vatana hizmeti dokunsun da kim meb'us olursa olsun, Hacıyvat!

Beyahu!

Nedense severim elâ gözleri,
Bakınca derim ki: Aman beyahu!
Hep ona dairdir, âşık sözleri..
Hasılı yamandır, yaman beyahu!

❁ ❁

Biterim gözlerin mavi rengine,
Götürür gönlümü alıp engine,
Girdin mi onlarla sevda cengine,
İnsana attırır duman beyahu!

❁ ❁

Lâcivert gözlere doymam bakmaya,
Süzerken gönlümü ister yakmaya,
Bir kerre başlarsa alev çakmaya,
Yakıp da kül eder hemen beyahu!

❁ ❁

Şu yeşil gözler de tılısımlı oktur,
Rast gelip gönlünden vurulan çoktur,
Velâkin onlarda hiç vefa yoktur,
Aldanır bir vefa uman beyahu!

❁ ❁

Çilefi! Namlıdır ah kara gözler,
(Karagöz) diyine gülümser yüzler,
Şu gönlüm bir kara gözlüyü gözler,
İsmini duyduğum zaman beyahu!

Çileli

Şaştık bu işe!

Avusturalya'yı baştan başa dolaşan demir yolu üzerine havadan milyonlarca fare yağmış Buongana istasiyon memuru tiren yolcularına ait işlerle meşgul iken binlerce farenin ortasında binlerce İngiliz liralık kâğıt paradan mürekkep bir tomarı kemirip yemeğe çalışan fareler gördüğünü söylemiş ve bütün evler fare baskınına maruz kalmıştır.

Gökten fare yağması çok garip bir şeydir amma farelerin de insanlar gibi paraya düşman oluşu ondan daha gariptir. Bakalım daha neler işiteceğiz!

FIKRA

Bu martın yediği halt

Böyle karlı ve tipili bir havada iki çingene yola çıkmışlar. Az gitmişler, uz gitmişler dere tepe düz gitmişler kar fırtınası artmış bunlar yollarına devam edemiyerek bir divarın dibine çömelmişler. biri üzerine yığılan karlara bakarak:

— Ey allahım demiş yol kenarında iki garip çingeneyi dondurmakla şerefin mi artacak!

Öteki çeneleri titireyerek arkadaşına cevap vermiş.

— Bu Allahın işi değil demiş bu Martın bo... yemesidir!

Memurin kanununda tadilat yapıldı!

Yeni memurin kanununda bazı tadilât yapıldı. Bu kanuna göre devletin mümessili olan memurlar hükûmetin icraatını tenkit edemiyecek, muallimler hükûmetin prensipleri aleyhinde telkinatta bulunamıyacak, valiler ve onların salâhiyet verdikleri memurlardan başkasına beyanatta bulunamıyacaklar.

Bu kanun memurin ordusunda intizamına daha ziyade yardım edecektir.

Tahir ile Zühre

Karagözün tefrikası No. 15

(Her hakkı mahfuzdur)

— Biz bu evi yeni kiraladık, bilmiyoruz! Dediler. Zavallı Tahir, kendisini bu şehirde saklıyabilecek yegâne kimsesini kaybetmişti. Onu bulabilmek için tekrar kapıyı vurdu, ve:

— Sizden evvel burada bir ihtiyar kadın otururdu, nereye taşındı? Aradığım kimseyi o biliyor...

Diye, sordu. Bunun üzerine kapıdaki yabancı adam, ona ninesinin evini tarif etti.

Tahir:

— Eksik olmayın!..

Diyip; ayrıldığı zaman, yorgun argın bir köşeye oturdu. Gece yarısı mahalle mahalle dolaşıp ev aramak tehlikeli bir işti.

— Kol gezen zaptiyeler beni tutarlar, sonra kim olduğum meydana çıkar!...

Diyerek, bu işten vaz geçti. Tahir o gece, bir viranede kıvrılıp, sabahı bekledi.

Şafak söküp, güneş bir mızrak boyu yükseldiği zaman gizlendiği yerden çıktı. Araya, araya; bin müşkülâtla süt ninesinin ikinci evini de buldu. Kadıncağız küçük yaştanberi kucağında büyütüp, canından çok sevdiği tahir'i karşısında görünce gözlerine inanamadı:

— Yavrum! Hani seni "Mardin Kalesi„ ne sürmüşlerdi, o günden beri ağlıya ağlıya, gözlerim dünyayı görmez oldu!

Diyerek, Tahir'in boynuna sarıldı. Delikanlıyı içeri aldı; ikram edip karnını doyurdu.

Tahir, karşısında, derdini dökebilecek candan bir kimseyi bulunca, başından geçenleri birer, birer anlattı. Süt ninesi hem onu dinliyor; hem de, iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Tahir susunca, kadıncağız:

— Sen artık çileni doldurdun; bundan sonra tanrı seni bahtiyar edecek!...

Mart hvası!

Şu Mart havası ne kararsızdır, bir saati bir saatine uymaz. Sabahleyin bakarsın, günlük güneşlik, yaz gelmiş.. Derken öğleyin değişir, bir sağnaktır başlar ikindi de kar serpeler... İstanbulun havası her zaman böyledir ya!.. Ne ise! Mart havası çoklarını hasta edip yatağa düşürdüğü için sevilmez, fakat ben mübareği severim, niçin severim, sebebini söyleyim: Bundan on, on beş sene evvei Şişlide küçük bir evde oturuyordum. Ev, küçüktü amma, şıktı, sokak kapısı evi şirin gösteriyordu. Dört beş basamak mermer merdinvenle kapıya çıkılırdı. Etrafı parmaklıktı, hasılı balkonumsu bir şeydi. O zaman, serde gençlik var, bir kumral kadınla sevişiyordum. Haftada bir iki defa bizim evde rahat rahat buluşuyor, konuşup koklaşıyorduk. Böyle bir Mart günü idi. Öğleyin bana gelecekti. Sabahleyin hava yaz gibiydi, fakat öğleye doğru bozdu, ilk önce bir sağnak boşandı. Arkasından kar düşmeğe başladı. Bekledim, bekledim, bizimki gelmedi, öyle de istiyordum ki.. Fena halde havaya kızdım.. "Hay şu Mart havasının Allah belâsını versin!„ diye söyleniyordum, bir aralık hava açar gibi oldu. Arkasından bir sağnak boşandı. Hava açınca biraz içim ferahlamıştı. Fakat sağnak keyfimi kaçırdı. Meğer asıl nimet onda imiş. Sebebini gelecek Monolok'ta anlatacağım!

Divanı harpte iş bitti!

Divanı harbin vazifesi bitti. Menemen vak'ası üzerine kurulan divanı harp bu vak'a da ön ayak olanlara ağır cezalar verdi. Suçları hafif olanları hapse mahkûm etti. Suçsuzların da beraetine karar vererek işini tamamladı. Divanı harbin kurulması geri fikirde bulunanlara bir ibret dersi oldu.

Bu gün artık sükûn devresi içindeyiz. Şimdiye kadar bir çok işgaller, felâketler gördük. Bu acı hatıraları daima göz önünde tutarak el birliği ve gönül birliği ile memleketimizin imarına milletimizin refahına çalışmalıyız. İşallah bir daha böyle tedbirlere hacet kalmaz!

Bu böyle olur!

Avrupa'da bulunan ticaret mümessilleri mizden bir zat yeni bir rapor göndermiş. Bu raporda Türk arpalarının bira yapmıya çok elverişli olduğunu söylüyor. Ve Avrupa'lıların bilhassa Alman'ların arpalarımızı diğer memleketlerin mahsulâtına tercih ettiklerini ilâve ediyor. Hal böyle iken arpa fiyatının neden düşkün olduğunu haricî ticaret dairesi tetkik ettiriyormuş. Sade tetkik kâfi değil, bu tüccarlara yol gös'ermeli ki satış artsın ve fiyatlarda yükselsin!

Dost sözü!

Bu yıl her tarafta parasızlık var. Dünyanın bütün milletleri züğütlükten ve pahalılıktan şikâyetçi. Umumî harbin bozduğu dirlik daha yerine gelmedi. Geçen gün matbaamıza gelen bir zat İtalya'yı, Yunanistan'ı, Rusya'yı, Fransa'yı, Mısır'ı gezdim, dolaştım. Dünyanın hiçbir tarafında Türkiye kadar ucuz ve geçimi kolay bir yer görmedim. Yurdumuzun kadrini bilelim dedi.

Biz olduğumuz yerden ilerisini göremediğimiz için işsizlik ve parasızlık sade burada var zannediyoruz. Halbuki şöyle bir seyahata çıkanlar bu görüşlerinde çok aldandıklarını itiraf ediyorlar.

Bir yiyelim bin şükür edelim!

Ekmeklere dair!

Bazı fırıncılar işin kolayını öğrenmişler. Fırınlarında ne kadar yanık, bozuk, noksan ve hamur ekmekler varsa onları tablakârlar vasıtasile erkenden mahallelere gönderip sattırıyorlar.

Bu ekmeklerin yüzde doksanı noksandır. Belediye her şeyi olduğu gibi bu işi de kontrol edemiyor. Ekmek alan fakir halkın çoğu bu tablakârlara borçludur. Bile bile bu ekmekleri alıp yiyiyorlar. Şikâyet etseler ertesi gün ekmekçi parasını istiyecek ve ekmek vermiyecektir ne yapsınlar!

Diye onu teselli etti.

Tahir, süt ninesinin evinde saklanıp otura dursun, biz gelelim Zühre'nin ehvaline:

Bir buçuk seneden beri yas tutan Zühre'nin birdenbire neş'elenip türküler söylemesi arap kölenin şüphesini uyandırmıştı.

— Tahir "Mardin Kalesi„ ne sürüldüğü günden beri Zühre'nin ağzını pıçaklar açmıyor. Fakat bu günlerde onu pek keyifli görüyorum; acaba Tahir mel'unu hapisten kaçmış olmasın?...

Diye düşünmeğe başladı.

Bir kaç gün sarayın etrafını, bir müddet mermer köşkün civarını kolladı. Ne çare ki bütün emeği boşa çıkmış, Tahir'i görmeğe muvaffak olamamıştı.

Zühre'nin bu hali yalnız arabı değil, hanım sultanı da meraka vermişti. Bir gün padişahla konuşurken:

— Zühreyi bir kaç gündenberi pek neş'eli görüyorum! Dedi.

Padişah birdenbire:

— Acaba Tahir gelmiş olmasın?.

Dedi. Bunun üzerine köleyi çağırıp:

— Zühre sultanın halinde bir değişiklik var; sen bir kaç gün sarayın etrafını gözet, belki o nankör herif gelmiştir!..

Emrini verdiler. Fellâh hemen yere kapanıp:

— Efendimiz! Ben sadık bir kölenizim! Bunu daha evvel düşünerek gerek sarayın, gerekse mermer köşkün önünde pusu kurdum. Fakat bir hafta beklediğim halde, Tahir'i göremedim!...

Cevabını verdi. Bunun üzerine padişahla hanım sultanın içleri ferahladı:

— İşallah kızımız bu sevdayı kalbinden silip atmıştır!..

Diyerek, Zühre'ye kıymetli esvaplar, mücevherler, cariyeler vermeğe başladılar.

Aradan bir ay geçti. bu müddet zarfında Tahir bir kaç defa gidip Zühre'yi aramak istemiş, fakat süt ninesi:

— Evlâdım! senin "Mardin Kalesi„ nden kaçtığını duymuşlardır; her tarafta seni aradıklarına şüphen olmasın, sokağa çıkarsan muhakkak tutarlar!

— Bitmedi —

MEMLEKET HABERLERİ

Vatan Haricindeki Kardeşlerimiz

Kıbrıs Türk muallim cemiyeti azaları: 1 - Meb'us Necati bey 2 - Söz gazetesi muharriri Remzi bey 3 - Naki bey

Madalya Alan Sporcular

İzmir'de atletizim müsabakalarından sonra madalya ile taltif edilen genç sporcular

Maarif Piyangosu Çekilirken

Kadirga'da talebe yurdunda maarif cemiyeti namına çekilen piyango

Kan Dökenler

sabık Musul meb'usunun katili kasap Hacı yakalandı

Süt Damlası

Süt damlasının parasız verdiği sıhhî sütle beslenen fakir yavrucuklar

Fena Bir Adet

Tramvay arabalarının arkalarına binen yaramaz çocuklar

Hediyerimiz

1 : 63 : İş macunu — Çenlköy askeri orta mktep No. 4040 M. İnan ef.

2 : 31 : rem — Üsküdar Selimiye hamam sok No. 2 Refika ham

3 : 472 : arak — Küçük bek dere boyu 58 Hydar ef.

4 : 359 : İş fırçası — Ortöy müverrih Saettin sokak No. Sadık B.

5 : 351 : orap — Beşiktaş şir bandosu talbesinden Talat efeni

6 : 576 : lendil — Faik paşaahallesi Kırımlı Ahet ağa sokak No 10 Selman hanım

7 : 223 : Çay — Gelenbevirta mektep No. 17 Cemal efendi]

8 : 610 : Traş Takımı — Kadıköy İhlamur N.17 Kahveci Hâmt efendi

9 : 769 : Ayna — Aksaray kakol karşısında nbur Andon efend

10 : 177 : Kolonya — Koc Mustafa paşa yen, çeşme sokak 8 Kniye H.

— bitmedi —

Çocuklarınıza en münasip hediye

İşBankası Kumbaralarıdır.

SİNEMA

Lilian Harvey

Sevimli Alman yıldızı Lilian Harvey'i güzel Villi Friç'le birlikte en sonra "Aşk Valsı„ filminde görmüştük.

Bu hafta Lilian'ın yeni bir filmi oynayor: "Cennet Yolu„ Lilian Harvey bu filmi Olga Çekova ile birlikte oynayor.

Şarlo Londra'da

Şarlo son günlerde Londra'ya geldi. Bu büyük artistin Avrupa'ya gelmesi daima bir hadise olur. Harpten sonra Paris'e geldiği zaman herkes birbirini çiğnemişti. Bu sefer de Londra'ya geldiği zaman Şarlo binlerce kişi tarafından istikbal edilmiş, halk büyük artistin bulunduğu vagona hücum etmiş; kendisi yaka paça otomobilin üstüne çıkarıp seyretmişler. Şarlo aslan Londra'lıdır. Çocukluğu İngiltere paytahtında geçmiştir. Şarlo eski hatıratını ihya edecektir.

İspanyol Dansözü Nita Rina

Son zamanlarda İspanyol rakısları Avrupa sahnelerinde çok moda olmuştur: Kara gözlü kara kaşlı kanı sıcak İspanyol kadınlarının kendilerine has rakısları vardır. Bu rakıslar ekseriya kitara ile mandolinle yapılır.

Yeni müsabakamız

Yeniden 100 kariimize hediyeler verecegiz!

Hediyelerimiz içinde: elbise, fotin, saat, şapka, gömlek, şeker, tıraş makinesi, mendil, havlu, çorap ve saire vardır.

Bu sayıdan itibaren basmaya başladığımız kuponlardan (10) tanesini gönderenler arasında kur'a çekerek yüz kariimize hediye vereceğiz.

Geçen müsabakamızda hediye kazananların isimleri orta sahifemizdedir.

Şikâyetler

Aylar geçer yıllar geçer!

Karilerimizden bir zat diyor ki:

— **Umumî harpte teşekkül eden şirketler dağıldı. Bunlardan kantariye şirketinde benim de hissem vardı. Bu şirketin hesabatı tasfiye edileceği o zaman söylenilmiş ve yazılmıştı. Aradan yıllar geçti halâ bir ses yok. Eğer bu şirketlerin kalan arsasından, deposundan, eşyasından bu hissedarlara birşey verilmiyecekse ilân edilsin de biz de ümidimizi keselim. Verilecekse bu iş çabuk görülsün. Bir şirketin tasfiyesi yıllarca sürerse halimiz nice olur?**

Karagöz — Bu kariimizin yerden göğe kadar hakkı var. İyi iş kırk günde biter derler amma bu iş kırk sene sürecek galiba. Neredesiniz müfettiş beyler!

Sıhhî Nasihatler

Yazan: Doktor hafız Cemal

83 — İnsan yaşadıkça görünür görünmez, ümit edilmez türlü türlü kazalara düçar olmak ihtimali çok olduğundan hekim gelinciye kadar kazazedeye yapılması lâzım gelen imdat ve yardım için tatbik edilecek malûmatı, bilgileri, tedbirleri herkes öğrenirse insanların sıhhatı ve hayatı için lüzum görüldüğünde büyük hizmetler görür.

84 — Tütünde ve cigarada bulunan (Nikotin) kuvvetli bir zehirdir. İnsanın nefes (soluk) borularını zaiflatır, ufunetlendirir, iltihaplandırır ve türlü türlü göğüs hastalıklarına sebep olur. kanı zehirler, kan bozukluğu yapar, sinir zaifliği getirir, hatta verem hastalığına mahsus istidadı, göğsün ve ciğerlerin kuvvetsizliğini hazırlar.

TÜRKİYE
SANAYİ ve MAADİN
BANKASI
Fabrikalarına ait
YERLİ MALLAR PAZARI
İstanbul, Bahçekapı birinci vakıf han telefon: Istanbul, 517

Mağazada münhasiren yerli fabrikalar mamulâtından ipekliler ve döşemelikler, yünlüler, battaniyeler, kostümlük kumaşlar, şallar, ipekli mendiller, ince ve kalın bezler metin ve zarıt bavul ve çanta kunduralar ve saire toptan ve perakende olarak satılır

İngiliz Hafiye Teşkilâtında Çalışmış

Bir Casus Kadının Hatıraları

(Burada okuyacağınız şeyler uydurma değildir, tamamen doğrudur)

Karagözün Tefrikası No. 24

Pasaportunuzda otuz beş yaşında olduğunuz yazılı. Halbuki siz daha yaşlı duruyorsunuz.

Kimsenin gözüne bakmamak için kendimi ihtiyar göstermeğe çalışmıştım. Fakat anlaşılan bu işte biraz ileri gitmiştim..,

— Hastaydım da... ondan diye bildim. İngiliz hastahanesinde hasta yattım.

Zabit yüzümde boya olup olmadığını anlamak için dik dik bakıyordu.

— Hastabakıcı mısınız?

— Evet dedim. Hastabakıcıyım. Pasaportumta da yazıyor. Bir hastaya bakarken tifoya yakalandım. Hasta yattım.

— İyi olalı ne kadar oldu?

— Birkaç haftadan beri iyiyim. Onun için bir an evvel memlekete dönmek istiyorum.

— İyi amma niçin denizden gidiyorsunuz. Mademki hastalıktan yeni kalktınız, bu kadar uzun yolu intihap edeceğinize şimendiferle gitseydiniz daha iyi olmazmıydı?

— Hekim öyle söyledi. Deniz havası iyi gelirmiş. Ben de onun için denizden gidiyorum.

Zabit yanındaki arkadaşının yüzüne baktı:

Tamam! dedi.

Bu suretle sıramı savmış oldum. Eşyamın yanına gelince sırt üstü yere yattım. Heyecanım o kadar büyüktü ki.. Yakalanıp İstanbul'a götürülmek hiç işime gelmiyordu.

Teftiş bitti. Askerler vapurdan çıktılar. Fakat kruvazör Çanakkale'ye kadar bizi takip etti.

Buğazdan çıktıktan sonra artık selâmete ermiştik. Seyahatın bundan sonrası pek tatlı geçti.

Şayet önümüzde harbin korkunç heyulâsı olmasaydı, seyahatin zevkini daha iyi çıkaracaktık. Fakat harp her şeyi altüst etmişti. Sonra insan ne kadar bedbin olsa bu müthiş beliyenin dört sene devam edeceğini kim tahmin ederdi.

Kömür almak için Pire'de durduğumuz zaman kaptan:

— Karaya çıkmak yasak!

Emrini verdi.

Esasen kimsenin dışarı çıkmağa niyeti yoktu.

Süratle yolumuza devam ettik. Artık Akdeniz'de gidiyorduk.

Vapurumuz doğrudan doğruya İngiltere'ye gidecekti. Fakat daha Akdenizden çıkmadan bir İngiliz kruvazörü bize telsizle şu haberi verdi:

" Ba emri âli yolunuzu değiştirip Marsilya'ya gideceksiniz. „

Daha o zamandan Bahrisefit'te Alman tahtelbahirleri kaynamağa başlamıştı.

Marsilya'ya gitmek benim hesabıma pek iyi geldi. Bu suretle Paris'e bir an evvel kavuşabilecektim.

Marsilya'ya yaklaşmak üzere idik. Ben vaziyetimi düşünmeğe başladım. Bir an evvel Miralay Briç'le yüzbaşı Felton'u görmek istiyordum. Fakat bu temaslarımı mümkün olduğu kadar gizli tutmak mecburiyetinde idim.

Bir casus en mahremlerine bile esrarını faşetmekten cekinmelidir. Nişanlım Brett'in bile ancak hakikî kıymetini öleceği sırada öğrenebilmiştim. Halbuki kendisinin en yakın iş arkadaşı bendim.

Ne yolda hareket edeceğimi bir türlü kararlaştıramıyor, tereddüt edip duruyordum. Nihayet doğrudan doğruya İngiliz sefaretine gitmeğe karar verdim. Vapur karaya yanaşınca güvertede birini arar gibi dolaşan bir kamarot beni görünce birden yanıma yaklaştı:

— Nasılsınız, Matmazel?

— İyiyim. Ne istiyorsunuz?

— Kaptan sizi görmek istiyor.

Adamı takip ettim. Kaptan kamarasında yalnızdı. Elinde tuttuğu sarı bir kâğıdı okuyordu. Bu kâğıt telsizle alınmış bir telgraftı.

Beni görünce:

— Affedersiniz, Matmazel... şey... hasbelvazife.. beni mazur görünüz..

— Rica ederim söyleyiniz.

— Mes'ele şundan ibaret: Paris'ten bir telsiz aldım. - eline tuttuğu telgrafı gösterdi - Bu telgraf bilhassa size ait..

— Garip benim için size telsiz telgraf çekiyorlar. Demek ben o kadar mühim bir insanım öyle mi?

— Bitmedi —

Tavuk

Fennî tavukçuluk memlekete muhakkak milyonlar getirecektir. " Tavuk„ tavukçuluktan bahseden yeğâne mecmuadır. Mart nushası çok zengin münderecatla çıktı. Meraklılara tavsiye eder, naşirlerini gösterdikleri bariz tekâmülden dolayı hararetle tebrik ederiz.

HASRET KAVUŞTURAN

§ Erzurum vilâyetinin İslive kazasında Oval oğullarından Hasan oğlu İshak imzasile:

— Biraderim Osman seferberlikte asker oldu. İki sene kadar mektup geldi. Ondan sonra haber alamadım arıyorum.

§ Mersin'de şimendifer anbarı arabacılarından Çorum'lu İsmail oğlu Ali imzasile:

— Çorum vilâyetinin çiftlik mahallesinden Satılmış oğullarından pederim İsmail ve biraderlerim Bekir, Mehmet ve validemle hemşirelerim 331 senesindenberi gaiptir. Arıyorum.

§ Balıkesir'de zarp Ali hanında Kepsutlu Hüseyin pehlivan imzasile:

— İki sene evvel Balıkesir - Kütahya şimendifer hattında mühendis ve müteahhitlik ile meşgul bulunan İstanbul'lu Kariz beyi arıyorum.

§ Kuleli askeri lisesi 9 uncu sınıf dördüncü kısımda 505 numaralı Erzincanlı Mehmet oğlu Veli imzasile:

— Balkan harbinden evvel Edirne'de ağır topçu kıt'asında bulunan yüzbaşı Zeynel bey ile ailesi Gülsüm hanım ve çocukları Asım, Hatice ve Hanife hanımları arıyorum.

NELER OLUYOR?

Kibriti kendinden...

Kibritsiz cigara yakmak her halde pratik bir şeydir. Son zamanlarda kibritsiz yanan cigaralar yapılmıştır. Amerika'nın San Fransısko şehrinde bir fabrika ucunda sarı madde bulunan cıkaralar yapmıştır. Bu cigaranın başı tıpkı bir kibrit gibi, cıgara paketinin üstündeki siyah bir parça kâğıt üzerine sürüldü mü derhal tutuşur ve cigara yanar.

Amilin iddasınca böyle cigara şiddetli bir rüzgârda bile kolayca yanar. Cigara yandığı zaman yanan madde fena bir koku vermez. Bu nokta gibi keşfin en mühim noktasıdır. Çünkü şimdiye kadar, bu yolda yapılan cigaralarda daima fena bir koku hasıl olurdu.

Yüksekten Fotograf

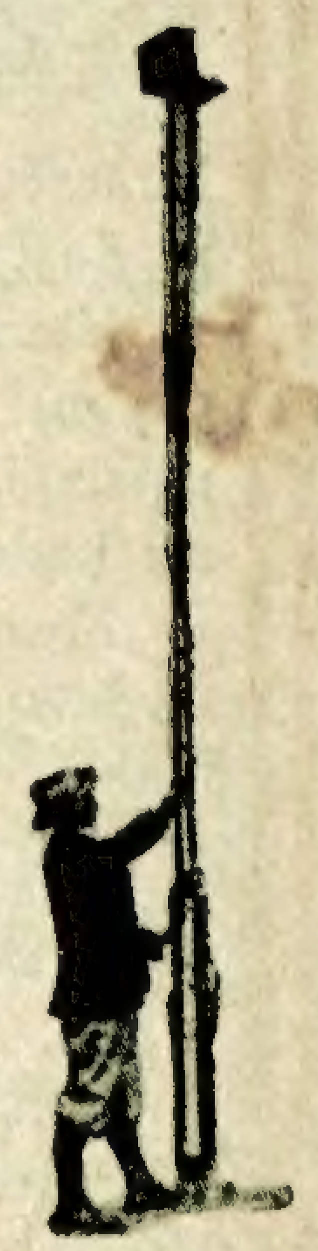

Fotoğraf meraklıları bir manzara resmi almak için ekseriya ağaca tırmanmak veya bir set üzerine çıkmak lüzumunu hissederler. Çünkü iyi bir resim daima yüksek bir noktadan alınabilir. Halbuki her yerde de ağaç veya set bulmak ta kolay olmaz.

Son zamanlarda bir Alman muhterii buna gayet iyi bir çare bulmuştur. Fotograf makinesi uzun bir sırık üzerine takılıyor, bu suretle fotograf makinesini iki üç metro yukarı yükseltile biliyor. Bu sayede fotograf amatörü yerde durduğu halde bir kaç metro yüksekten resim alabiliyor. Hattâ arada bir dıvar da olsa bile dıvarın dibinde durup dıvarın öte tarafındaki manzaranın resmini kolayca alabiliyor.

BİLGİ DAĞARCIĞI

Mehmet Ali Paşa

Sultan Mahmut devrinin en mühim hadiselerinden biri de Mehmet Ali paşanın isyan neticesinde Mısır muhtariyetinin tastik edilmesidir. Mehmet Ali paşa kavalada doğmuş, Fransız'ları Mısır'dan çıkarmak için Mısır'a sevkedilen orduda bulunmuştu. Fransız'lar Mısır'dan çıktıktnn sonra Mehmet Ali Mısır'daki gönüllü askerin sergerdesi oldu. Mısır valisi bu inzibatsız gönüllüleri dağıtmak istemişse de maaşlarını tesviye ettirmediğinden muvaffak olamadı. Mehmet Ali'yi başından savmak için Cidde valiliğine tayinini İstanbul'a bildirmiş ise de Mehmet Ali Mısır'dan ayrılmadı. Valiyi kale içinde muhasara etti, Bunun üzerine Mehmet Ali Mısır'a vali nasbolundu.

Mehmet Ali Mısır'da pek mühim ıslahat vücuda getirdi. Kendisi harikulâde bir dahî idi. Okumağı ancak 45 yaşından sonra öğrendi.

Reşit Paşa

Reşit paşa Abdülmecit devrinde hariciye nazırı idi. Reşit paşa hariciye nazırı unvanını muhafaza etmek şartile iki senedenberi Londra sefaretinde bulunuyordu. Abdülmecit Reşit paşayı İstanbul'a çağırttı. Paşa hazırladığı ıslahat projesini ferman suretinde imzaladı. Reşit paşa 1839 senesi Teşrini sanisinin üçünde fermanı Gülhane meydanında büyük bir halk kütlesi hüzüründa okundu. Merasimde bütün devlet ricali buludu. 101 pare top atılarak ilân edildi. Gülhane hattı hümayunu veya tanzimatı hayriye ismini alan bu vesika idarî, askerî, malî, adlî, ictimaî bir çok ıslahatın yapılacağını bildiriyordu.

Gülhane hattından sonra hükûmet merkezinde vazifeleri tamamile taksim edilmiş bir vükelâ hey'eti teşekkül etti. Yeni kanunlara göre muhakeme usulleri konuldu.

HALK SÜTUNU

§ Karilerimizden M. efendiye:

— Bir kerre yazdığın mektuba imza koymamışsın. Derdini polise de böyle anlattisen tabiî hava alırsın. Şimdi beni dinle: Sana yumruk vurduğunu; ağzının, burnunun kanlar içinde kaldığını sulh mahkemesine istida ile söyler ve isbat edebilirsen suçlu cezasını görür.

§ Samatya'da İmrahor İtalyan mektebi karşısında Silivri'li Hüseyin efendiye:

— Mektubunuzu okuduk. Tahsile olan hevesenizden dolayı taktir ettik. Leylî mekteplere meccani olarak pek az talebe kabul ediliyor. Mamafi mektubunuzu maarif vekiline gönderdik. Belki me hamet eder de seni bir mektebe yazdırır.

§ Haliç fenerinde dibağ Yunus caddesinde 44 numarada M. Ali efendiye:

— Çok zeki bir genç olduğun anlaşılıyor. Tahsilini bıraktığına biz de müteessir olduk. Orta tahsil ile her işe giremezsin. Memuriyet kapısından aylık beklemek insana refah vermez. Bir tüccarın yanına girebilirsen kendine daha iyi bir istikbal hazırlamış olursun.

PİLEVNE

Muharriri: Kemalettin Şükrü

Karagözün tefrikası No. 14

Bitaraf olmayan küstah bir misafire de bir ders vermek lâzımdı.

Etem paşa, tahsilini paris'te yapmış çok zekî bir siyaset adamımızdı. Fransa tarihini bir Fransız kadar iyi bilirdi.

Fransız sefirinin bu düşüncesiz ve küstah sözleri karşısında ayağa kalktı.

— Sefir efendi, dedi, sözlerinize lâyık olduğu cevabı size ben vereceğim. Şuna müteessirim ki cevaplarım altında ezilecek ve mukabele edemiyeceksiniz. Maalesef söylemek istemediğim ve bütün cihanın bildiği hakikatleri burada tekrarlamağa beni siz mecbur ettiniz. Siz mütamediyen ve sırf yalanlarınıza bir ip ucu, bir bahane bulmak için (Balkan mezalimi) diye bir bahane tutturmuş gidiyorsunuz ve kendi tabasına zulüm yapan bir devleti medeniyet namına kontrol altında tutmak istiyorsunuz. Ey Fransız sefiri efendi.. Size açıkça soruyorum. Tarihinizi bir Fransızdan, yani sizden daha iyi bilir ve hatırlarım..

Kralınız dokuzuncu Şarl zamanında Fransa'da bütün protestanları katliam ettiniz, onlar da hırıstıyanları, siz de.. Onlar da kendi öz tabanız ve dindaşınızdı. Medeniyet tarihini kan ile kızartan ve zulüm ile karartan bu yüz karası vak'a sizin tarihinize (Bartelmi gecesi cinayeti] diye geçmedi mi? Bütün milletler sizin bu vahşetinize karşı lânet okumadı mi? Hepsi bu kadar değil.. Bin bir misal arasında işte bir tane daha söylüyorum. Gene kralınız on dördüncü Lui zamanında yani büyüklüğü ile iftihar ettiğiniz bir hükümdarın asrında siz Fransızlar Gene kendi dininizden olan tabanız ve vatandaşlarınız protestanları elleri baltalı (Dragonat) larınıza kestirmediniz mi? Bütün bunlar Fransa tarihini lekeleyen tarih hakikatleri değil mi? Bir de bizim tarihimizi açınız. Baştan başa okuyunuz. Eğer bunlara benzer tek bir vak'a görürür ve gösterirseniz size derhal tarziye veriyorum. Fakat gösteremezseniz çünkü sizler... Çünkü Avrupa kendi vatandaş ve dindaşlarını koyun bugazlar gibi bugazlar, işkenceler içinde kendi milletini ezerken biz

İstanbul konferansına riyaset eden Hariciye nazırı Saffet Paşa

Türk'ler sizlerin zulmunuzdan kaçan insanlara merhametli kollarımızı açtık.

Şimdi de bize medeniyet insaniyet dersi veriyorsunuz. Hayır efendiler! Hiç birinizin dersinize ihtiyacımız yok.

Etem paşa bundan sonra Fransa'nın büyük ihtilâline kadar olan mezalim tarihini ayrı ayrı tafsilât vermek suretile anlattı.

Daha da devam edecek, Fransa'dan sonra sıra İngiltere'ye, Rusya'ya, Almanya'ya, Avusturya'ya gelecekti.

İstanbul konferansında Frasız sefirine şiddetli bir ders veren Berlin sefiri Etem paşa

Diğer sefirler bunun farkına vardılar ve kendi foyalarının meydana çıkmasından korkarak konferansta açılan bu şiddetli münakaşayı tatlılıkla kestiler.

İstanbul konferansında Etem paşanın sözleri o zaman hükûmet adamlarımızın vatan ve millet aşkı ile takdir dolu ve taşkın olduklarını gösterir.

Babalide de sadırazam Mithat paşa idi. Avrupa devletleri gene bildiklerinden şaşmadılar ve bize bir nota verdiler.

— Ya bu notayı kabul edersiniz.. Sizi biz kendi boyunduruğumuz altına alırız; yahut da hepimiz pılılarımızı toplar buradan çıkıp gideriz.

Herifler toplarına, tüfenklerine gemilerine güveniyorlardı. Bilmiyorlardı ki Türk'ün istiklâli uğrunda çarpan yüreği o toplardan tüfenklerden, donanmalardan daha kuvvetli idi.

Mithat paşa murahhasların notasını, oltimatomunu alınca babalide büyük bir (Meclisi umumî) topladı.

Bu meclise İstanbul'da bulunan müşir, ferik rütbesinde paşalar, büyük mahkeme reisleri, ermeni, rum patrikleri, yahudi hahamı, vezirler, devlet adamları hep davet edilmişlerdi. Meclis 18 Kânunusanide toplandı. Celseyi Mithat paşa açtı ve kısa bir nutuk okuyarak şunları söyledi:

— Arkadaşlar! Bu gün burada Avrupa elçileri tarafından bize verilen oltimatomu tetkik edeceksiniz. Herkes fikrini açıktan açığa söylesin. Eğer oltimatomu kabul etmezseniz altı devlet sefiri İstanbul'u terkedip gidecektir.

İngiltere ve Fransa devletleri sefirlerini geri çağırmakla beraber bize karşı harp etmiyeceklerine söz verdiler. Bu iki devletten bekliyeceğimiz hiç bir şey yoktur. Avusturya'ya gelince, o da şimdilik bitaraf kalacağım diyor. Fakat bu devletin ileride Rusya ile anlaşarak aleyhimize yürümesi pek muhtemeldir.

— Bitmedi —

Müdürü mes'ul: Orhan Seyfi — Matbaai Ebüzziya